

Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026

voor beeldvormende raad

naam opstellers: Nadine Verhoef, Suzannah
Uytdewilligen, Beau Maes
telefoonnummer: 373807
e-mailadres: b.maes@doetinchem.nl

Te besluiten om:

1. De Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026 vast te stellen.

Inleiding

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en de Jeugdwet heeft de gemeente Doetinchem regels vastgesteld voor de maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026.

Vanwege doorontwikkeling van ons beleid, ervaringen uit de praktijk, vernieuwde afspraken op diverse niveaus en relevante recente jurisprudentie zijn enkele wijzigingen verwerkt in de verordening. Tevens zijn diverse (taal)technische aanvullingen en/of wijzigingen meegenomen.

Er is advies ingewonnen bij de Sociale Raad over de verordening. Dit advies en de reactie van ons college daarop zijn bijgevoegd (bijlagen 1 en 2).

Argumenten

1.1. De gemeenteraad heeft de verordenende bevoegdheid.

Op grond van artikel 147 lid 1 van de Gemeentewet, artikel 2.1.3. van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en artikel 2.9 van de Jeugdwet is de gemeenteraad bevoegdheid regels vast te stellen ter uitvoering van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp in de gemeente Doetinchem.

1.2. Actualisatie blijkt nodig om de verordening duidelijk, consistent en beter uitvoerbaar te maken.

De huidige Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2024, de Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2024 en de Nadere regels Jeugdhulp gemeente Doetinchem 2024 zijn als uitgangspunt genomen voor deze actualisatie. In de recente uitvraag richting Buurtplein kwam naar voren dat de organisatie de actualisatie van de verordening als een positieve en waardevolle stap ervaart. Ook zijn de bevindingen uit de evaluatie ten aanzien van het werken met een gecombineerde verordening positief. De verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026 wordt als duidelijker en beter leesbaar ervaren. De teksten zijn korter, eenvoudiger geformuleerd en daardoor beter toepasbaar in de praktijk. Tevens zal deze actualisatie naar verwachting helpen bij het beter en gemakkelijker motiveren van besluiten, met name afwijzingen. Onderwerpen als het sturen op eigen kracht en het betrekken van het sociale netwerk komen sterker naar voren.

Naast deze aanpassing is ook relevante recente jurisprudentie verwerkt. Aanvullend zijn de wijzigingen voortkomend uit het nieuwe inkoopproces per 1 januari 2026 opgenomen.

1.3. De verordening is in lijn met het nieuwe Integraal Beleidskader sociaal domein 2024-2036 Samen groeien, gewoon doen.

In het nieuwe Integraal Beleidskader zijn de ambities en beleidskeuzes van de gemeente Doetinchem vastgelegd aan de hand van vijf bouwstenen en vier sociale opgaven.

Dit beleidskader fungeert als een overkoepelende paraplu waarbinnen de uitvoering van het sociaal domein wordt vormgegeven. Binnen dit kader blijft ruimte om via verordeningen en beleidsregels nadere invulling te geven aan deze bouwstenen en sociale opgaven. De geactualiseerde verordening sluit beter aan bij het Integraal Beleidskader en bij de wijze waarop wij in Doetinchem uitvoering (willen) geven aan maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Ten opzichte van de voorgaande verordening zijn de uitgangspunten en werkwijzen duidelijker en concreter vastgelegd, zodat deze beter aansluiten bij onze visie en doelen die we als gemeente willen bereiken. De verordening verankert onder andere uitgangspunten als veerkracht versterken en het gericht zijn op wat inwoners wél kunnen. Hiermee wordt niet alleen de beleidsmatige koers bevestigd, maar ook de praktische uitvoering versterkt. Door de uitgangspunten juridisch te borgen, weten inwoners, aanbieders en professionals beter waar zij aan toe zijn. Het doel blijft om ondersteuning zo te bieden dat inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren en regie houden over hun eigen leven.

1.4. De voorgestelde wijzigingen bieden handvatten voor inwoners, professionals en uitvoeringsorganisaties.

Bij de herziening van deze verordening is gekeken naar wat juridisch gezien noodzakelijk is om op te nemen in de beleidsstukken, met daarnaast aandacht voor de praktijksituatie binnen onze gemeente. Uit evaluatie is onder meer gebleken dat de kwaliteitscriteria volgens de huidige verordening relatief laagdrempelig zijn, wat in de uitvoering tot knelpunten kan leiden. Het bleek gewenst en noodzakelijk om bepaalde begrippen nader te concretiseren, zodat verwarring over rechten en plichten en inconsistenties in de uitvoering kunnen worden voorkomen. Daarom biedt de nieuwe verordening duidelijke kaders voor termen als eigen kracht, eigen mogelijkheden, probleemoplossend vermogen en deskundigheid. Door verantwoordelijkheden en verwachtingen expliciet vast te leggen, ontstaat voor inwoners meer transparantie en voorspelbaarheid: zij weten beter wat zij van de gemeente mogen verwachten en welke stappen zij zelf moeten ondernemen. Ook voor uitvoerende organisaties en professionals biedt de actualisatie meer houvast bij het uitvoeren van beleid en het nemen van beslissingen over te verlenen ondersteuning. Door de nieuwe aanpak en uitgangspunten te verduidelijken en formeel te verankeren, worden juiste, effectieve procedures geborgd, sluiten uitvoering en beleid beter op elkaar aan en wordt het risico op juridische discussie verminderd.

1.5. De geactualiseerde verordening verankert recente ontwikkelingen.

De verordening sluit nauw aan bij de huidige situatie binnen de gemeente Doetinchem. Bij de actualisatie is zorgvuldig gekeken naar de meest recente ontwikkelingen. Dit betreft onder andere nieuwe inkoopstrategieën en samenwerking met externe partijen, uitvoeringsprotocollen en integrale samenwerkingsafspraken. Tevens zijn relevante elementen uit het actuele beleidskader en recente rechtspraak en wet- en regelgeving is meegenomen, zodat de verordening (juridisch) actueel is en aansluit bij de Doetinchemse visie. De afgelopen periode heeft de gemeente al getracht te werken volgens de principes en uitgangspunten die nu formeel worden vastgelegd in deze verordening. Door vastlegging, ontstaat meer duidelijkheid, rechtszekerheid en transparantie voor zowel interne afdelingen als externe partners en inwoners. Tot slot is expliciet rekening gehouden met de praktijk. Er is afgestemd met onder andere Buurtplein, de Sociale Raad, beleidsmedewerkers van verschillende beleidsterreinen en de collega's van juridische zaken. Deze brede betrokkenheid zorgt ervoor dat de verordening niet alleen juridisch sluitend is, maar ook goed aansluit bij de dagelijkse uitvoering en de praktijk van de gemeente.

1.6 De voorgestelde wijzigingen maken het gemeentelijk beleid toegankelijker en transparanter.

De voorgestelde wijzigingen maken de beleidsstukken overzichtelijker en maakt de toegang tot informatie toegankelijker. De stukken zijn hierdoor beter te begrijpen voor inwoners en tegelijk praktischer bruikbaar voor de uitvoering.

Bij de actualisatie is opnieuw kritisch gekeken naar zowel de opbouw van de documenten als naar de verdeling van wat juridisch in de verordening moet staan en wat er in overige beleidsstukken kan worden vastgelegd. Om de leesbaarheid verder te bevorderen, zijn ook de bijlagen, artikelsgewijze toelichting en de Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning en Nadere regels Jeugdhulp herzien. Er is gekozen om in de verordening het nodige op te nemen, zodat dit raadpleegbaar is. Een nadere gedetailleerde toelichting is waar mogelijk opgenomen in bijvoorbeeld de artikelsgewijze toelichting of de Nadere regels. Ook wordt er indien mogelijk verwezen naar platformen of stukken waar de gebruiker de informatie kan vinden, dit maakt dat onze beleidsstukken toekomstbestendig en leesbaar blijven.

Financiën

De meerjarenbegroting is het financieel kader waarbinnen we het Wmo-beleid en het jeugdhulpbeleid taakstellend uit te voeren. Tekorten en overschotten vangen we op binnen programma 2 van de begroting Sociale en veerkrachtige samenleving. Om het sociaal domein ook in de toekomst beheersbaar en betaalbaar te houden, zetten we bij het nieuwe Wmo- en Jeugdhulpbeleid in op preventie en normaliseren; het gewone leven staat centraal. Hierbij moet de inzet van professionele (geïndiceerde) hulp worden voorkomen.

De eerder doorgevoerde aanscherpingen in beleid en uitvoering hebben ertoe geleid dat we een eerst voorzichtige stabilisatie, afgeremde groei zien van cliënten en indicaties. Omdat indicaties voor een langere periode worden afgegeven, zijn deze cijfers nog erg prematuur. We gaan ervan uit dat deze aanscherping de komende jaren effect zal blijven behouden.

De resultaten van ons beleid worden gemonitord. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige uitvoering van de Wmo en Jeugdhulp binnen de financiële kaders.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Vervolg

Na vaststelling van de verordening wordt deze, samen met de bijbehorende overige beleidsstukken, op de gebruikelijke wijze gepubliceerd ingaande per 1 januari 2026.

Bijlagen

1. Advies Sociale Raad
2. Reactie op advies Sociale Raad
3. Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026 (incl. artikelsgewijze toelichting en bijlagen)
4. Wijzigingsdocument Verordening Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Doetinchem 2026.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

drs. L. Dennenberg

mr. M. Boumans MBA MPM